Проект!

З А К О Н

за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

(Обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г.; бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г. и бр. 16, 19, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г., изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г.)

§ 1. В чл. 4, ал. 1, т. 9 се създава изречение второ:

„Специализантите, които получават парични средства от европейски проекти и програми за придобиване на специалност от номенклатурата на специалностите, определена по реда на чл. 181, ал. 1 от Закона за здравето”.

§ 2. В чл. 6, ал. 3 се правят следните допълнения:

1. В изречение второ след думата „възнаграждения” се добавя „съответно получените парични средства от европейски проекти и програми за придобиване на специалност”.

2. В изречение трето след цифрата „9” се поставя запетая и се добавя „изречение първо”.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 3. В чл. 180 от Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98, 100 от 2010 г. и бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г, бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г.) се създават ал. 5 и 6:

„(5) За трудов стаж се зачита и времето, през което специализантите се обучават за придобиване на специалност въз основа на договор за обучение, когато финансирането се извършва по европейски проекти и програми.

(6) Осигурителните вноски на специализантите по ал. 5 за държавното обществено осигуряване, допълнителното задължително пенсионно осигуряване и здравното осигуряване са изцяло за сметка на институцията, провеждаща практическото обучение. ”

Вносители:

МОТИВИ

към Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

Със законопроекта се цели да се осигури равнопоставеност между специализантите, получаващи възнаграждение по договор за обучение за придобиване на специалност, и специализантите, получаващи средства за обучение по европейски проекти и програми.

Съгласно действащите разпоредби на Кодекса за социално осигуряване осигурителни вноски се дължат върху осигурителния доход, който включва всички възнаграждения и доходи от трудова дейност. Поради това, към настоящия момент няма основание за внасяне на осигурителни вноски за специализантите, които ще получават средства за обучение по европейски проекти и програми, защото тези средства нямат характер на доход от трудова дейност. Същевременно, специализантите, получаващи възнаграждение по договор за обучение за придобиване на специалност, са осигурени за всички осигурителни социални рискове. Невнасянето на осигурителни вноски за специализантите, получаващи средства за обучение по европейски проекти и програми, би ги лишило от зачитането на времето им за обучение за придобиване на специалност за осигурителен стаж и по този начин би ги поставило в неравностойно положение спрямо останалите специализанти.

С оглед преодоляването на този проблем с настоящия законопроект се предлага този период от време да се зачита за осигурителен стаж, като специализантите, които получават средства от европейски проекти и програми се включват в кръга на задължително осигурените лица за всички осигурителни социални рискове.

Предлагат се промени и в Закона за здравето, с които се предвижда осигурителните вноски на специализантите, които получават средства от европейски проекти и програми, да се заплащат изцяло от институцията, провеждаща практическото обучение. По този начин ще се избегне съществуващото в действащото законодателство разпределение на осигурителните вноски между осигурителя и осигурения.

Същевременно в Закона за здравето се урежда и зачитането на времето за обучение за придобиване на специалност, финансирано със средства по европейски проекти и програми, за трудов стаж по аналогия на уредбата за специализантите, получаващи възнаграждение по договора

за обучение за придобиване на специалност, в действащата ал. 4 на чл. 180 от същия закон.

Понятието трудов стаж е легално определено в чл. 351 от Кодекса на труда, а именно: времето, през което работникът или служителят е работил по трудово правоотношение, доколкото друго не е предвидено в този кодекс или в друг закон, както и времето, през което лицето е работило като държавен служител. Следователно за наличието на трудов стаж е необходимо съществуването на трудово или служебно правоотношение, през времето на което работникът или служителят е полагал труд и е изпълнявал служебните си задължения. Изключения от този принцип се допускат в случаите, изрично предвидени в Кодекса на труда (когато за трудов стаж се признава време, през което не е съществувало трудово правоотношение или е съществувало, но работникът или служителят не е работил по него) или в специален закон. Тези разрешения са въпрос на законодателна целесъобразност и се въвеждат, когато се цели защитата на интереси, които не могат да бъдат обхванати и защитени чрез точното следване на трудовия стаж от трудовото правоотношение.

Спецификата на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването се изразява в това, че специализантите се обучават, работейки по съответната специалност под ръководството на съответен специалист. Продължителността на обучението е между 3 и 5 години, поради което е целесъобразно този период, включително и времето за обучение за придобиване на специалност, финансирано със средства от европейски проекти и програми, да се зачита за трудов стаж.

Вносители: